

legjavanak megvásárlásával az intézmény rendkívül nagy szolgálatot tesz kultúránknak, művészetünknek.

TUDOMÁNYOS TANÁCSKOZÁS A FOLKLORIZISMUSRÓL. Július 27—29-én nemzetközi tudományos tanácskozást tartottak Kecskeméten, a VI. Duna menti folklórfesztivál keretében. A tanácskozás több szempontból is jelentős: elsősorban azért, mert a fesztivál kapcsán felvetette és megvitatotta a folklorizmus jelenségének, egykori és mai értelmezésének, jelenlétének kérdését; előadások sora foglalkozott a „hivatásos” művészetekben érvényesülő folklór hatásokkal. Fontos továbbá az is, hogy nemzetközi tekintetben ez volt az első tudományos tanácskozás, amely a folklorizmus igen bonyolult kérdésének szentelte egész idejét, s több mint tíz ország folkloristái tartottak előadást, illetve szóltak hozzá a felmerült vitás kérdésekhez. A háromnapos tanácskozás természetesen nem oldhatta meg a folklorizmus napjainkban érvényesülő egyre kifejezettebb hatásával kapcsolatos elméleti, szemléleti, tudománytörténeti és egyéb kérdéseket. Az elhangzott előadásokból továbbá az is kivülglott, hogy a felszólalók nem értenek mindenben egyet a folklorizmus fogalmával kapcsolatban. Az azonban mindenképpen eredményként könyvelhető el, hogy a tanácskozás ügykezett számba venni a folklorizmus jelenlétét, továbbélését, hatását jelenünk számos területén, hisz, mint köztudott, a filmtől a díszítőművészetekig, a daloköröktől a táncházakig, a szépirodalomtól a kihaló szokások föllelemzéséig, s a vonatkozásokat tovább lehetne sorolni, Európa (s nemcsak kontinensünk) jelenében szinte áttekinthetetlenül tág értelemben és beláthatatlanul nagy területen érvényesül újra a népművészet hatása. Nyilvánvaló, hogy pozitív jelenségnek tekinthető a folklorizmus

föllobbanása, hisz szándékában olyan népművészeti momentumok érvényesítése és újraérvényesítése a célja, amelyek az ipari civilizáció és a megállíthatatlan urbanizáció következtében voltaképpen halálra vannak ítéelve, ugyanakkor azonban veszélyeket is rejt magában, hisz a megszállott laikusok előtt olyasmit próbál, táncban, dalban, muzsikában, faragványban, kerámiában, szőtesben, szokásban, irodalomban stb., stb., folklorisztikus ihletésű művészetként érvényesíteni, ami tulajdonképpen sokszor nagyon messze áll az autentikus folklór jelenségeitől, modelljeitől. Mindezek a kérdések igen jól szemléltetik azt a problémaegyüttest, amelyet a tanácskozás érintett, s bár megoldása nem lehetett célja, a kutatók mégis kicserélhették tapasztalataikat, megismerhették az aktuális kérdések országonkénti más-már vetületét, fölbukkanásának, terjedésének irányait. A tanácskozáson elhangzott előadások egy része sokszorosított formában megjelent (Folklorizmus egykor és ma. Előadások I. és II. Voigt Vilmos bevezetésével. Kecskemét, 1978. Folklór, Társadalom, Művészet, 2—3.), s remény van rá, hogy a többi előadás is megjelenik hasonló formában. S hogy a folklorizmus kutatása nemzetközi szinten is mennyire aktuális kérdés, azt az is bizonyítja, hogy még az idén megjelenik a diszciplína első nemzetközi tájékoztatója, a *Folklorizmus Bulletin*, magyarországi és szlovákiai folkloristák közös szerkesztésében és kiadásában. Az orgánus négy nemzetközi nyelven tájékoztat majd a témakör, legfontosabb kérdéseiről, eredményeiről. A tájékoztatónak természetesen jugoszláviai közreműködői is lesznek, tehát a tudományszak külföldön is tudomást szerezhet majd a nálunk történő ez irányú munkálkodásról. A kitűnően szervezett, minden tekintetben

gondolatébresztő és továbbgondolásra serkentő tanácskozásnak két jugoszláviai részvevője is volt: Dunja Rihtman-Augustin a zágrábi Népművészeti Intézetből (Insztitut za narodnu umjetnost) és Jung Károly az újvidéki Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézetéből.

ÉRTÉKES RÉGÉSZETI TÁRGYAK KÖZÉP-BACSKÁBAN. A Szabadkai Városi Múzeum ez év nyarán folytatta a Topolya környékén három évvel ezelőtt megkezdett ásatásokat. A község őstörténetének feltárására indított, nem kevesebb mint tíz évre szóló feltáró munka keretében a szabadkai régészek Ritz Péter vezetésével Bački Sokolacra avar kori temetőt tártak föl. Összesen 34 sírt ástak ki, melyekből nem kevés lelet, elsősorban ékszerek és használati tárgyak kerültek elő. Az értékebb példányok közé tartozik több, dinnyemag alakú üveggyöngygel díszített fülbevaló, továbbá a karperecek, tűtartók és orsógombok. Az egyik sírből 21 részből álló veresor került elő, amelynek egyikén mitikus jelenet látható emberábrázolással. A bronzveretet valószínűleg bizánci vagy avarokhoz került „civilizált” mesterek készítették. A Bački Sokolac-i ásatások az avar kor kései periódusából szolgáltattak újabb adatokat, s járultak hozzá Közép-Bácska múltjának még jobb megismeréséhez.

ÚJABB FOLDRAJZI ADATTÁR Szabadka és Topolya földrajzi neveinek adattára után az újvidéki Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete, Nyelvészeti Füzetek sorozatában, megjelentette Kishegyes és környéke földrajzi neveinek adattárát is, dr. Matijevics Lajos munkáját. Az újabb adattár Kishegyes, Fetetics, Szekics (Lovćenac) és Újfalu

(Selište) földrajzi neveit tartalmazza, a három eddig megjelent kiadvány pedig már úgyszólván teljes egészében feldolgozta és rendszerezte Közép-Bácska és részben Észak-Bácska névanyagát. A most megjelent kötet célja is csupán néveredeztetés nélküli adattár közlése, de, mint az első füzet bevezetőjében is olvashattuk, főleg a gazdasági, művelődési, hadtörténeti, vizrajzi, néprajzi, művészettörténeti, topográfiai, közlekedési és településtörténeti múlt vizsgálatához és bemutatásához szolgált adatokat, s így az általános nyelvészettel foglalkozókon kívül számos más történeti jellegű kutatómunkában is használható. Arról, milyen információkat adnak e földrajzi neveket tartalmazó kötetek, ugyancsak az első füzetben olvashatunk. „A Vajdaság-szerzte gyűjtött gazdag névanyag — áll a bácsstopolyai adattár előszavában —, ... elárulja a táj képét, jellegét, a talaj minőségét, a korábbi helyrajzi viszonyokat, a természetes terep formáját, a határ képét, történetét, tagolódását, a tagolódás változását, a művelés és gazdálkodás módját, a művelés módjának változását, a birtoklás módját, földesúri községi birtokok meglétét illetve hiányát, a XIX. századi tagosítást, a telepítést, az újratelepítést. A hártárt bíró emberre is lehet következtetni a nevekből. Megőrizte a név az egykor ott lakó családok nevét, a lakosok nemzetiségi hovatartozását, foglalkozását, társadalmi-gazdasági viszonyait, törvénykezési szokásait, védekezését a településre törő török-tartár veszedelem ellen, s nem utolsósorban megőrizte a politikai történetet is. Általánosan ismert tétel, hogy egy-egy település földrajzi névanyagában kifejezésre jut az embernek a környezetéhez, lakóhelyéhez, gazdasági és a helynevek felvilágosítást ayóítanak arról a hosszú fejlődésről, mely a le-